

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО КЛАСИФІКАЦІЮ
ТРАНСПОРТНИХ ПОДІЙ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ
УКРАЇНИ**

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

12.01.2012

м. Київ

№ 12

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
26 січня 2012 р. за № 117/20430

Про затвердження Положення про класифікацію транспортних подій на залізницях України

Відповідно до підпункту 4.4.12 підпункту 4.4 пункту 4 Положення про Міністерство інфраструктури України, затвердженого Указом Президента України від 12.05.2011 № 581, та з метою забезпечення безпечного функціонування залізничного транспорту України, покращення обліку транспортних подій і порядку їх розслідування

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про класифікацію транспортних подій на залізницях України, що додається.
2. Державній адміністрації залізничного транспорту України:
 - 2.1. Забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.
 - 2.2. Довести цей наказ до відома працівників підприємств та організацій, робота яких безпосередньо пов'язана з рухом поїздів і маневровою роботою на коліях загального користування залізниць України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату Корнієнка В. В.

Віце-прем'єр-міністр України -
Міністр інфраструктури України
ПОГОДЖЕНО:

Б. Колесніков

Голова Державної інспекції України з
безпеки на наземному транспорті

Є. А. Пронченко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства інфраструктури України
12.01.2012 N 12

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
26 січня 2012 р. за N 117/20430

ПОЛОЖЕННЯ

про класифікацію транспортних подій на залізницях України

І. Загальні положення

1.1. Це Положення встановлює порядок класифікації залізничних транспортних подій, що мають місце на залізницях під час руху поїздів та здійснення маневрів і загрожують безпеці руху. Транспортні події класифікуються за причинами та їх наслідками і розподіляються за структурними підрозділами, службами залізниць, головними управліннями Укрзалізниці та місцем виникнення.

1.2. Вимоги цього Положення є обов'язковими для всіх працівників залізничного транспорту загального користування під час організації та виконання робіт з обліку та службового розслідування випадків транспортних подій.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

вантажний поїзд - поїзд, призначений перевозити вантажі, маса та довжина яких не перевищують максимальну норму, встановлену графіком руху поїздів на ділянці прямування цього поїзда;

загиблій у транспортній події - особа, смерть якої настала внаслідок транспортної події;

залізничні транспортні події - події, що трапилися на залізничному транспорті та призвели до загибелі або травмування людей, пошкодження технічних засобів, вантажу, об'єктів залізничного транспорту, дезорганізації руху чи завдали шкоди довкіллю;

зіткнення поїзда або рухомого складу залізничного транспорту - зустрічне, попутне чи бокове зіткнення поїзда або рухомого складу залізничного транспорту з іншим, що рухається, зупиненим або залишеним на залізничній колії поїздом, рухомим складом залізничного транспорту чи механічним самохідним засобом, внаслідок чого пошкоджено рухомий склад або травмовано хоча б одну особу;

маневрова робота (маневри) - будь-які пересування рухомого складу залізничного транспорту станційними й іншими коліями для забезпечення поїзної роботи і виробничої діяльності підприємств;

рух поїзда - проходження поїзда від пункту формування до пункту призначення з виконанням технологічних операцій на шляху прямування;

рухомий склад залізничного транспорту - сукупність усіх незнімних рухомих залізничних одиниць;

сходження з рейок рухомого складу залізничного транспорту - подія, що призвела до втрати взаємодії хоча б одного колеса рухомого складу залізничного транспорту з рейкою в результаті зміщення колеса від свого нормального положення щодо головки рейки;

травмований у транспортній події - особа, яка внаслідок транспортної події одержала тілесні ушкодження, які призвели до госпіталізації або призначення амбулаторно-клінічного лікування після надання першої медичної допомоги.

1.4. Загальними ознаками залізничних транспортних подій, що виникли під час руху рухомого складу, є:

загибель або травмування людей;

пошкодження технічних засобів, вантажу, об'єктів залізничного транспорту;

дезорганізація руху.

1.5. Причини залізничних транспортних подій:

технічні - конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність рухомого складу та об'єктів інфраструктури залізничного транспорту; неякісне розроблення або

відсутність проектної документації на будівництво, реконструкцію рухомого складу та об'єктів інфраструктури залізничного транспорту; неякісне виконання ремонтних та будівельних робіт; недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки руху; незадовільний технічний стан рухомого складу та об'єктів інфраструктури залізничного транспорту тощо;

організаційні - незадовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління безпекою руху; недоліки під час навчання персоналу залізничного транспорту безпечної організації поїзної та маневрової роботи, у тому числі: відсутність або неякісне проведення інструктажу; допуск до роботи без навчання та перевірки знань з питань безпеки руху; неякісне розроблення, недосконалість інструкцій з безпеки руху або їх відсутність; відсутність у посадових інструкціях визначення функціональних обов'язків з питань безпеки руху; порушення режиму праці та відпочинку; відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (професійного відбору); залучення до роботи працівників не за спеціальністю (професією); порушення технологічного процесу; порушення вимог безпеки під час експлуатації рухомого складу та об'єктів інфраструктури залізничного транспорту; порушення трудової і виробничої дисципліни, у тому числі: невиконання посадових обов'язків; невиконання вимог інструкцій з безпеки руху; інші;

психофізіологічні - алкогольне, наркотичне сп'яніння, токсикологічне отруєння; низька нервово-психічна стійкість; незадовільні фізичні дані або стан здоров'я;

акти незаконного втручання - навмисні чи ненавмисні дії осіб, не пов'язаних із діяльністю залізничного транспорту, які спричинили (можуть спричинити) перешкоди для його нормального функціонування, у тому числі: повідомлення про встановлення вибухових пристроїв на вокзалах, у рухомому складі залізничного транспорту та на інших об'єктах інфраструктури; виявлення вибухових пристроїв у рухомому складі чи на об'єктах інфраструктури; насильство щодо персоналу залізничного транспорту чи учасників залізничного руху; кидання предметів у поїзди під час руху або в іншій рухомий склад залізничного транспорту; крадіжки чи пошкодження елементів рухомого складу та інфраструктури; накладення сторонніх предметів на колію; перекриття руху поїздів сторонніми особами; розкрадання вантажів із вагонів;

інші причини.

II. Залізничні транспортні події

2.1. Транспортні події під час руху поїздів та здійснення маневрів, що загрожують безпеці руху, залежно від наслідків класифікують як катастрофи, аварії, серйозні інциденти та інциденти.

2.2. Катастрофа на залізничному транспорті - транспортна подія з тяжкими наслідками, що призвела до зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами або рухомим складом залізничного транспорту, сходження рухомого складу в пасажирських або вантажних поїздах на перегонах і станціях, унаслідок яких одна або більше осіб загинули чи шість або більше осіб травмовано і (або) пошкоджено рухомий склад залізничного транспорту до ступеня виключення його з інвентарного парку в обсязі від трьох одиниць.

2.3. Аварія на залізничному транспорті - транспортна подія, що призвела до зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами або рухомим складом залізничного транспорту, сходження рухомого складу в поїздах на перегонах і станціях, унаслідок яких від однієї до п'яти осіб травмовано і (або) пошкоджено рухомий склад залізничного транспорту до ступеня виключення його з інвентарного парку.

2.4. Серйозний інцидент на залізничному транспорті - транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, яка могла призвести до аварії та (або) унаслідок якої рухомий склад залізничного транспорту пошкоджено до ступеня капітального ремонту.

До серйозних інцидентів належать:

2.4.1. Зіткнення пасажирських або вантажних поїздів з іншими поїздами чи рухомим складом залізничного транспорту, сходження рухомого складу в поїздах на перегонах і станціях, які не належать до аварій за своїми наслідками.

2.4.2. Приймання поїзда на зайняту колію, за винятком випадків, передбачених Інструкцією з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України, затвердженою наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 31.08.2005 N 507 (далі - ІРП).

2.4.3. Відправлення поїзда на зайнятий перегін, за винятком випадків, передбачених ІРП.

2.4.4. Приймання і відправлення поїзда за неготовим маршрутом.

2.4.5. Проїзд заборонного сигналу, граничного стовпчика або сигнального знака "Межа станції".

2.4.6. Вихід рухомого складу залізничного транспорту на маршрут приймання (відправлення) поїзда, на перегін.

2.4.7. Відправлення поїзда з перекритими кінцевими кранами.

2.4.8. Розвалювання вантажу під час руху з порушенням встановлених габаритів навантаження.

2.4.9. Саморозчеплення, розрив автозчепу або гвинтової стяжки у пасажирському поїзді між вагонами.

2.4.10. Переведення стрілки або рухомого осердя хрестовини, що входить до поїзного маршруту перед або під поїздом.

2.4.11. Поява на польовому або локомотивному світлофорі (при застосуванні автоматичної локомотивної сигналізації як самостійного засобу сигналізації та зв'язку) дозволяючого показання сигналу замість заборонного або поява більш дозволяючого показання сигналу.

2.4.12. Відкриття світлофора за маршрутом, положення стрілок у якому не відповідає цьому маршруту або коли стрілки не мають контролю положення.

2.4.13. Відкриття світлофора за маршрутом, що веде до встановленого поїзного маршруту.

2.5. Інцидент на залізничному транспорті - транспортна подія, що виникла під час руху рухомого складу залізничного транспорту, але не закінчилася серйозним інцидентом.

До інцидентів належать:

2.5.1. Зіткнення чи сходження рухомого складу залізничного транспорту під час виконання маневрів.

2.5.2. Переведення стрілки або рухомого осердя хрестовини під маневровим складом.

2.5.3. Саморозчеплення, розрив автозчепу або гвинтової стяжки у вантажному поїзді, між секціями локомотива та між локомотивом і першим вагоном пасажирського поїзда.

2.5.4. Розріз стрілки (рухомого осердя хрестовини).

2.5.5. Виникнення несправності локомотива, моторвагонного рухомого складу або спеціального рухомого складу, вагонів, несправності колії, пристроїв сигналізації, централізації та блокування, зв'язку, контактної мережі, електропостачання, які призвели до затримки поїзда на перегоні чи станції на дві години і більше понад час, встановлений графіком руху.

2.5.6. Падіння деталей рухомого складу поїздів на колію.

2.5.7. Злам бокової ферми кузова вантажного вагона, колісної пари або її елементів, боковини візка рухомого складу, надресорної чи хребтової балки пасажирських і вантажних вагонів або тріщини балок візків пасажирських вагонів.

2.5.8. Злам рейки і елементів стрілочних переводів.

2.5.9. Приймання і відправлення поїзда за неправильно підготовленим маршрутом.

2.5.10. Зіткнення пасажирських, вантажних поїздів або іншого рухомого складу залізничного транспорту з автотранспортними засобами або іншими самохідними машинами на залізничних переїздах через порушення працівниками залізничного транспорту вимог Правил технічної експлуатації залізниць України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 20.12.96 N 411, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25.02.97 за N 50/1854.

2.5.11. Невидача попереджень на поїзди, коли необхідно зменшити швидкість або зупинитися, та (або) у разі неогородження сигналами небезпечного місця для руху поїздів під час виконання робіт.

2.5.12. Перехід на інші засоби сигналізації і зв'язку для організації руху поїздів на вісім годин і більше через несправність технічних засобів з відліком часу від проходження першого поїзда.

2.5.13. Порухення правил розміщення та кріплення вантажу, які не спричинили вихід вантажу за встановлені габарити навантаження, але призвели до затримки поїзда на дві години і більше.

2.5.14. Відмова в роботі електричної централізації, ключової залежності стрілок і сигналів на станціях, автоблокування на перегонах, електропостачання на станціях і перегонах, несправності контактної мережі, зв'язку, засобів автоматичного контролю технічного стану рухомого складу під час руху поїздів, що не усунені протягом восьми годин і більше, а пристроїв на залізничних переїздах - протягом чотирьох годин і більше з відліком часу від проходження першого поїзда.

2.5.15. Невірні дії працівників, що призвели до затримки поїзда на одну годину і більше.

2.5.16. Несвоєчасне закінчення робіт у "вікно", що призвело до затримки поїздів на дві години і більше.

2.5.17. Вихід рухомого складу залізничного транспорту за граничний стовпчик на станції.

2.5.18. Наявність у колії гостродефектних рейок (у тому числі в накладках), не замінені протягом восьми годин, крім рейок з дефектом 21.2Н.

III. Розгляд і надання висновків за результатами розслідування залізничних транспортних подій

3.1. Рішення щодо остаточної класифікації та причин транспортних подій приймається відповідно до Положення про систему управління безпекою руху поїздів у Державній адміністрації залізничного транспорту України, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 01.04.2011 N 27, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.06.2011 за N 729/19467.

3.2. Матеріали та висновки комісії з розслідування катастроф на залізницях України (акт, протокол, наказ, заходи, інформаційна телеграма) розглядаються за участю причетних осіб, погоджуються з Головним управлінням безпеки руху та екології Укрзалізниці та затверджуються генеральним директором Укрзалізниці або особою, що виконує його обов'язки.

3.3. Матеріали та висновки комісії з розслідування аварій на залізницях України (акт, протокол, наказ, заходи, інформаційна телеграма) розглядаються за участю причетних осіб, погоджуються з Головним управлінням безпеки руху та екології Укрзалізниці та затверджуються першим заступником генерального директора Укрзалізниці чи заступником генерального директора, який відповідає за господарство, де сталася аварія.

3.4. Згідно з наданим Головним управлінням безпеки руху та екології Укрзалізниці остаточним висновком щодо класифікації та причин катастрофи, аварії або серйозного інциденту начальник головного управління чи управління Укрзалізниці, у господарстві якого стався випадок, або його перший заступник не пізніше ніж протягом п'ятнадцяти календарних днів з дня випадку готує матеріали до розгляду катастрофи чи аварії, розглядає обставини серйозного інциденту за участю ревізорів Головного управління безпеки руху та екології Укрзалізниці, за результатами такого розгляду оформлює протокол, інформаційну телеграму, а у разі потреби - наказ та додаткові заходи щодо ліквідації причин, що викликали випадок, та запобігання їх виникненню надалі.

3.5. На підставі матеріалів розслідування та проведених під час розслідування позапланових перевірок з питань безпеки руху структурні підрозділи та служби залізниць розробляють і здійснюють заходи щодо запобігання подібним порушенням та недопущення їх повторення і вносять пропозиції щодо покращення стану безпеки руху.

3.6. Інциденти підлягають обліку й аналізу окремо по господарствах Укрзалізниці, розслідуються та класифікуються у відповідних структурних підрозділах, дирекціях залізничних перевезень, службах залізниць із розробленням відповідних заходів.

3.7. Транспортні події під час перевезення небезпечних вантажів урахуються Головним комерційним управлінням в цілому по Укрзалізниці і окремо по кожній залізниці згідно з розподілом вантажів на класи небезпеки.

3.8. Відповідальними за збереження деталей, предметів з місця події, об'єктивність розслідування та правильність класифікації транспортних подій, своєчасне й повне оформлення матеріалів розслідування і подання їх у визначений термін до установ вищого рівня є керівники структурних підрозділів, начальники дирекцій залізничних перевезень та головні ревізори з безпеки руху поїздів і автотранспорту залізниць та дільниць залізниць.

Директор Департаменту безпеки

Ю. В. Гержод